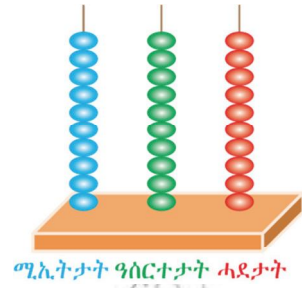

ምዕራፍ 1

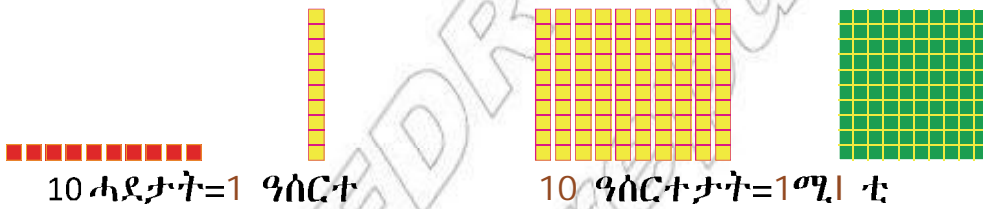

መብጅ ቁፅርታት ክሳብ 10,000ን ጅደም ሰዓቦምን

1.1 ደግሞ ክሳብ 1000 ዘሰጠ መብጅ ቁፅርታት

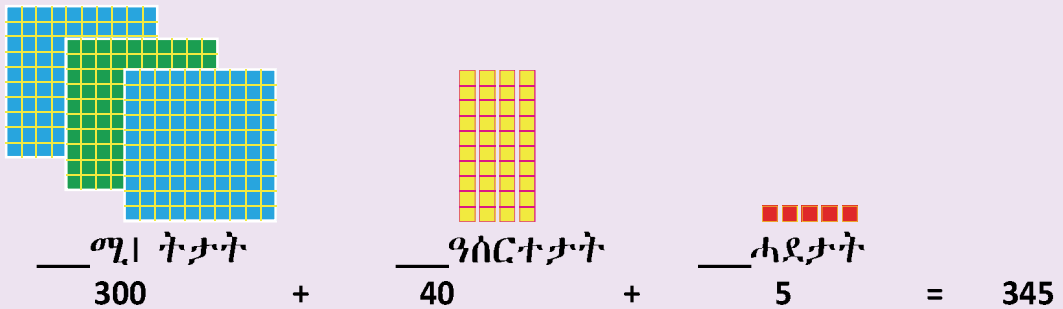
1.1.1 ክሳብ 1000 ዘሰጠ መብጅ ቁፅርታት ምንባብ

ሚኒትታት፣ ዓሰርተታትን ሓደታትን

ንጥረት 1

1. ኣብ ሕድ ሕድ ክንደይ ትርብብ ታት ከምዘሰጠው ደንጃፀርኩም ሚኒትታት፣ ዓሰርተታትን ሓደታትን ፍለዩ። ትዕዘብኩም ደማ ተመደዩ።

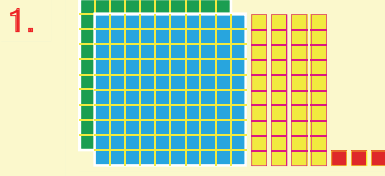

2. ኣብ ሳዕሲ ዝረኽብኩም መብጅ ቁፅሪ ብዓድታት ቁፅሪ ከመይ ከምዘገለጸ ተመደዩ።

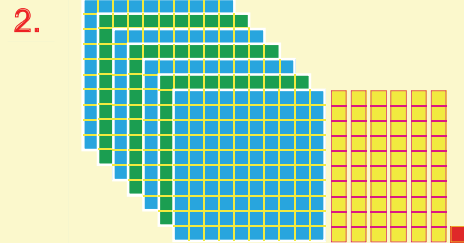
ሚ. ትታት	ዓሰርተታት	ሓደታት	
			345
ሰለስተ ሚ. ትን ኣርባዓን ሓሙሽተን			

መሰመዳ 1

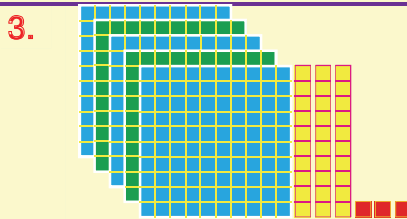
ነቲ ምስሊ ዝወክል ቁፅሪ ኣክብቡ።

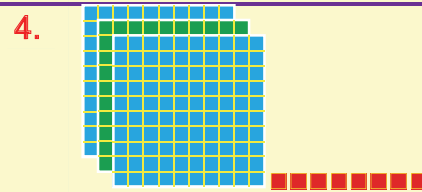
234
243
533

716
671
761

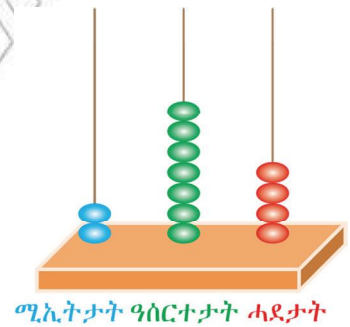
530
533
353

318
380
308

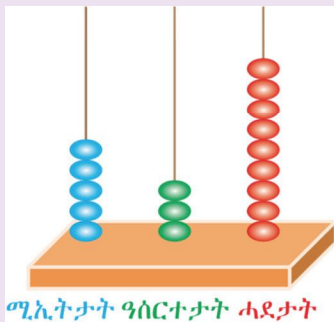
ነቲ ኣባከስ ኣስተውጹሎ

ኣባከት፡- 2 ሚሊ ትታት 7 ዓሰርተታትን 4 ሓደታትን ይርከቡ።
እዚ ብትንተና እንትፅሓፍ $200 + 70 + 4 = 274$ ።
ስለዚ በቲ ኣባከስ ዝተወከለ ቁፅሪ 274 እዩ።

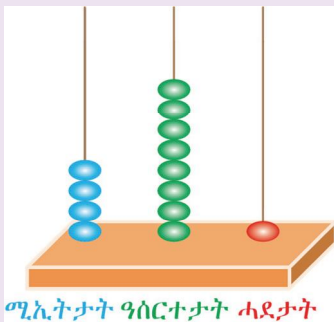

ንጥፂት 2

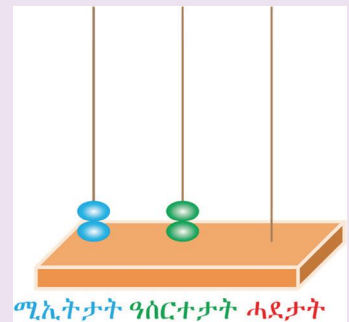
በቲ ኣባከስ ዝተወከሎ ቁፅርታት ፍለዩ።

ሀ.
539፣ 359፣ 953

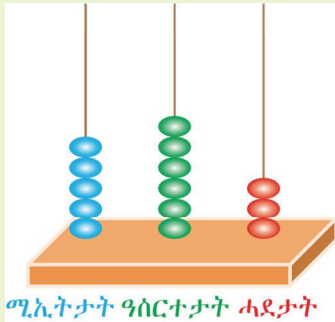
ለ.
841፣ 148፣ 481

ሐ.
220፣ 22፣ 202

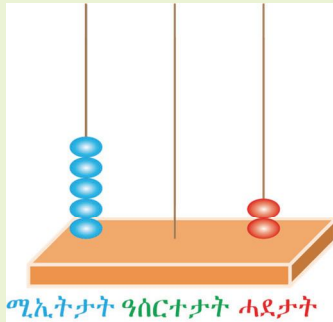
መስመዲ 2

ሀ. በቲ ኅባክስ ዘተወከሱ ቁፅርታት ፍሰዩ።

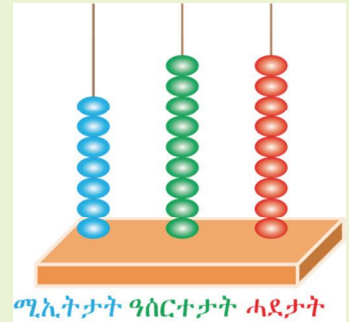
1

$365 \text{ ፣ } 653 \text{ ፣ } 563$

2

$205 \text{ ፣ } 520 \text{ ፣ } 502$

3

$799 \text{ ፣ } 997 \text{ ፣ } 979$

ለ. ትክክለኛ ዘኾነ ቁፅሪ ኅክብቡ።

1. 3 ሚ. ትታት 2 ፃሰርተታት 5 ሓደታት

$235 \quad 352 \quad 325$

2. 4 ሚ. ትታት 6 ፃሰርተታት 7 ሓደታት

$467 \quad 764 \quad 476$

3. 5 ሚ. ትታት 4 ፃሰርተታት 0 ሓደታት

$540 \quad 450 \quad 405$

4. $400 + 70 + 4$

$447 \quad 474 \quad 744$

5. $600 + 50 + 9$

$659 \quad 596 \quad 956$

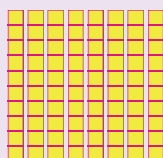
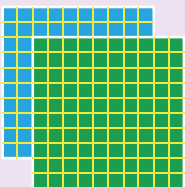
6. $800 + 4$

$840 \quad 408 \quad 804$

1.1.2 ክሳብ 1000 ዘስዉ ሙሉስ ቁፅርታት ምፅሓፍ

ንጥረት 3

ክንደይ ሚኢትታት፣ ፃሰርተታት፣ ሓደታት ኅስዉ? ነቲ ቁፅሪ በሰደቓ ዓደታት ቁፅሪ ኅርደዩ።

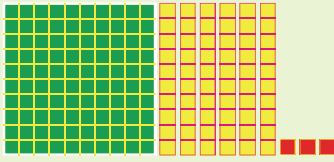

___ ሚ. ትታት ___ ፃሰርተታት ___ ሓደታት

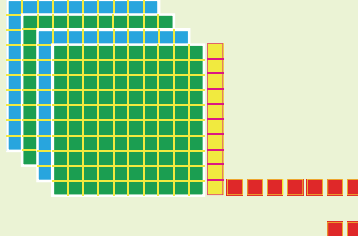
_____ + _____ + _____ = _____

መስመዳ 3

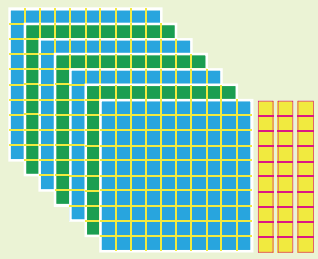
በዓስ ሰስስተ ሆሂ ቁፅርታት ፅሓፍ፡፡

1.

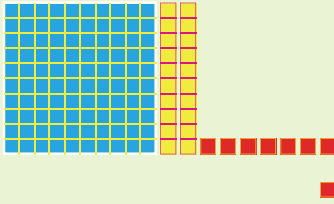
___ ሚኢትታት
 ___ ዓሰርተታት
 ___ ኣደታት
 = ___

2.

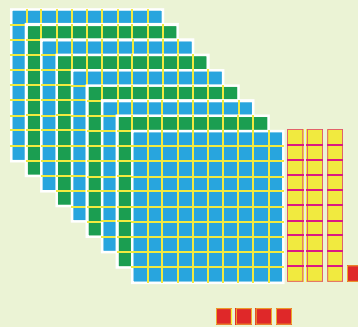
___ ሚኢትታት
 ___ ዓሰርተታት
 ___ ኣደታት
 = ___

3.

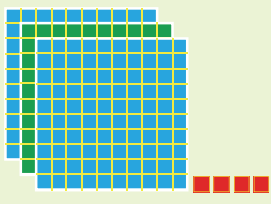
___ ሚኢትታት
 ___ ዓሰርተታት
 ___ ኣደታት
 = ___

4.

___ ሚኢትታት
 ___ ዓሰርተታት
 ___ ኣደታት
 = ___

5.

___ ሚኢትታት
 ___ ዓሰርተታት
 ___ ኣደታት
 = ___

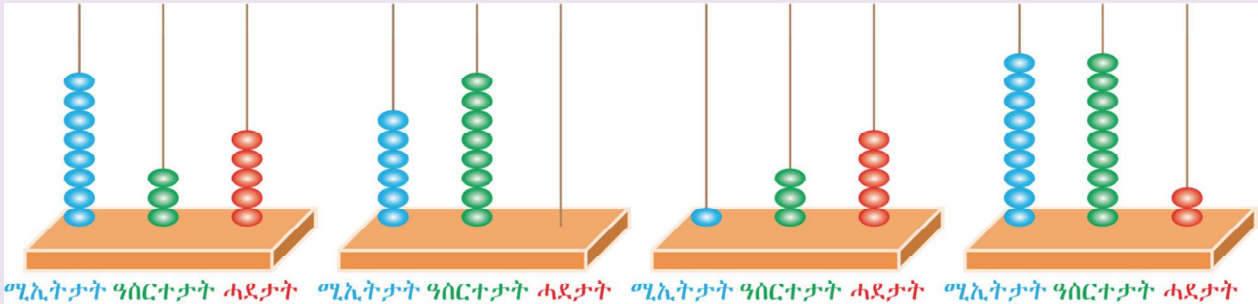
6.

___ ሚኢትታት
 ___ ዓሰርተታት
 ___ ኣደታት
 = ___

ንጥረት 4

በቲ ሳባክስ ዘተወከሱ ቁጥሮች ፀሓፍ፡፡

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

መልመዳ 4

ሀ. ነዞም ዘስዕቡ ቁጥሮች ብሓሃዘን ብፊደልን ፀሓፍ፡፡

1. 3 ሚ. ትታት 2 ዓስርተታትን 4 ሓደታትን

2. 9 ሚ. ትታት 3 ዓስርተታትን 2 ሓደታትን

3. 1 ሚ. ቲ 8 ዓስርተታትን 1 ሓደን

4. $400 + 60 + 8$

5. $800 + 30 + 9$

6. ሓሙሽተ ሚ. ትን ስልሳን ክልተን

7. ሸሞንተ ሚ. ትን ዓስርተ ሽዱሽተን

8. 2 ሚ. ትታት 8 ዓስርተታትን 7 ሓደታትን

9. 3 ሚ. ትታትን 3 ዓስርተታትን

10. 5 ሚ. ትታትን 6 ሓደታትን

11. $400 + 60 + 8$

12. $800 + 30 + 9$

13. ሸውዓተ ሚ. ትን ዓስርተ ክልተን

14. ክልተ ሚ. ትን ኣርባይተን

ለ. ሕድ ሕድ ቁጥሪ ብፊደል ፀሓፍ፡፡

1. 469

3. 206

5. 615

2. 985

4. 324

6. 719

መፅሐፍ ተምሃራይ ሳልሳይ ክፍሉ

ስም ከተማ	ካብ መቐስ ዘለዎ ርክቕት ብኪ.ሚ
ውቕሮ	46
ሳምረ	58
ዓብዪ ዓዲ	85
ዓዲ ግራት	115
ዓድዋ	223
ሽረ	304

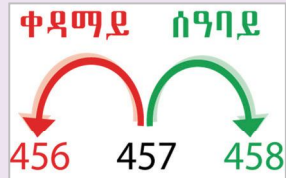
ሐ. ሕድ ሕድ ከተማ ካብ መቐስ ዘለዎ ርክቕት ብኪ.ሚ ብሚኒትታት፣ ዓሰርተታትን ሓደታትን ፅሓፉ።

- 1. ውቕሮ $46 = 40 + 6$
- 2. ሳምረ
- 3. ዓብዪ ዓዲ
- 4. ዓዲ ግራት
- 5. ዓድዋ
- 6. ሽረ

1.1.3 ቀዳማይን ሰዓባይን

ንጥረት 5

- 1. ኣብ ኣባክስ 457 ኣርእዩ። ካብ 1 ኩይፕ እንተገዲልኩም ክንደይ ትረክቡ? ነቲ ዝረኽቡኩምዎ ቁፅሪ ኣብ ሰሌዳ ፅሓፉ።
- 2. ንኣልኣይ ግዘ 457 ኣብቲ ኣባክስ ኣርእዩ። ኣብቲ ኣባክስ 1 ኩይፕ እንተወሲኽኩም ክንደይ ትረክቡ? ነቲ ዝረኽቡኩምዎ ቁፅሪ ኣብ ሰሌዳ ፅሓፉ።
- 3. እቶም ዝረኽቡኩምዎም ቁፅርታት ምስ 457 ዘለዎም ርክብ ግለፁ።

ካብ 457 ብ1 ዝንኸስ ቁፅሪ 456 እዩ።
ምክንያቱ $456 = 457 - 1$

ካብ 457 ብ1 ዝዓበ ቁፅሪ 458 እዩ።
ምክንያቱ $458 = 457 + 1$

ንዘኾነ ቁፅሪ 'ሀ':
 $U - 1$ ን U ቀዳማይ ይበሃል።

ንዘኾነ ቁፅሪ 'ሀ':
 $U + 1$ ን U ሰዓባይ ይበሃል።

ንጥረት 6

ነዚ ዝስዕብ ጨረር ቁልፍ ተጠቓሚኡም ነዞም ሕተታት መልሱ።

ን 74 ቀዳማይ ___ እዩ።

ን 74 ሰዓባይ ___ እዩ።

ርባሕ ዓሰርተ ዝኾነ ን 74 ቀዳማይ ___ እዩ።

ርባሕ ዓሰርተ ዝኾነ ን 74 ሰዓባይ ___ እዩ።

ን 106 ቀዳማይ ___ እዩ።

ን 106 ሰዓባይ ___ እዩ።

ርባሕ ዓሰርተ ዝኾነ ን 106 ቀዳማይ ___ እዩ።

ርባሕ ዓሰርተ ዝኾነ ን 106 ሰዓባይ ___ እዩ።

መስመዳ 5

ሀ. ኣብቲ ዝተወገበ ቦታ ቀዳማይን ሰዓባይን ሕድ ሕድ ቁልፍ ፅሓፉ።

1.		127			6.		569	
2.		222			7.		600	
3.		243			8.		849	
4.		374			9.		898	
5.		561			10.		999	

ለ. ኣብቲ ዝተወገበ ቦታ ንሕድ ሕድ ርባሕ ዓሰርተ ቀዳማይን ሰዓባይን ቁልፍ ፅሓፉ።

1.		44			4.		125	
2.		65			5.		647	
3.		89			6.		833	

ሐ. ዝገደቡ ቁፅርታት ምስሁ።

1.	20	30				80
2.			155	156		
3.			341		344	
4.	468	469				
5.	701	702		704		
6.	750	760				810

መ. ነዚ ሰደቓ ምስሁ።

	መስጫ ቁፅሪ	ቀዳማዊ	ሰዓባዊ	ርባሕ 10 ዝኾነ ቀዳማዊ	ርባሕ 10 ዝኾነ ሰዓባዊ
1.	342				
2.	409				
3.	725				
4.		612			
5.			248		

1.1.4 ክብብ 1000 ዘለዉ መስጫ ቁፅርታት ምውድዳርን ብቕደም ሰዓብ ምስገራፍን

ሀ. ምውድዳር

ጭነት 1:- ኣብ ሓደ ቤተ መጻሕፍቲ 572 መጻሕፍቲ ሒሳብ 539 ድማ መጻሕፍቲ ሳይንስ ኣለዉ። ኣብቲ ቤተ-መጻሕፍቲ ካብ ዘለዉ መጻሕፍቲ ዝበዘሐ ሒሳብ ድዩ ወይስ ሳይንስ?

ጭነት: በዝሒ እቶም መጻሕፍቲ ብምውድዳር ነዚ ሕቶ ክንምልስ ንክእል ነፍ።

ነዞም ቁፅርታት ብቕደም ሰዓብ ንምቕማጥ ከክልተ ቁፅርታት በቢተራ ነውዳድር።

$$604 \text{፣ } 164 \text{፣ } 150 \text{፣ } 183$$

$$150 < 164$$

$$164 < 183$$

$$183 < 604$$

ርእኦታ እዞም ከተማታት ካብ ዝቐረበ ብምጅማር ብቕደም ሰዓብ እንትስርዑ ከምዚ ዝስደብ ይኾኑ።

$$150 < 164 < 183 < 604$$

ስለዚ እቶም ከተማታት ካብ ንመቐለ ዝቐርብ ከተማ ብምጅማር ብቕደም ሰዓብ እንትስርዑ።

ዛላምበሳ፣ ኮረም፣ ኣላማጣ፣ ሉመራ ይኾኑ።

ስም ከተማ	ካብ መቐለ ዘለዎ ርእኦታ ብኪሚ
ሉመራ	604
ኮረም	164
ዛላምበሳ	150
ኣላማጣ	183

መልመዳ 7

ሀ. ካብ ዝነኣሰ ናብ ዝዓበዩ ብቕደም ሰዓብ ፅሓፍ።

1. 35፣ 26፣ 39፣ 21
2. 258፣ 250፣ 227
3. 624፣ 696፣ 623፣ 641
4. 396፣ 589፣ 428፣ 598
5. 151፣ 146፣ 117፣ 306

ለ. ካብ ዝዓበዩ ናብ ዝነኣሰ ብቕደም ሰዓብ ፅሓፍ።

1. 9፣ 15፣ 27፣ 32
2. 515፣ 501፣ 526፣ 561
3. 547፣ 66፣ 395፣ 709
4. 103፣ 109፣ 105፣ 112
5. 786፣ 780፣ 784፣ 782

ሐ. በቲ ፊደል ዝውክሉ ሙሉዩ ቁፅርታት ዘርዚርኩም ፅሓፍ።

1. $484 < U < 491$	4. $212 < A < 227$
2. $119 < U < 127$	5. $323 < A < 333$
3. $459 < U < 468$	6. $405 < A < 411$

1.2 ድግሜ ስፈራታት ክሳብ 100 ኣብ ዘለዉ ሙሉኛ ቁፅርታት

1.2.1 ምድሚር በዓል ክፍለ ሆሂ ሙሉኛ ቁፅርታት

ክንነት 1 ኣብ ሓደ ቤት ትምህርቲ ካብ ዘለዉ 3^ይ ክፍሊ ተምሃሮ 24 ኣወዳት 25 ኣዋልድ እዮም። ኣብቲ ክፍሊ ዘለዉ ተምሃሮ በዝሓም ክንደይ እዩ?

ፍታክ በዝሓ እቶም ተምሃሮ ንምፍላጥ በዝሓ ኣወዳትን ኣዋልድን ንድምር።

መጀመርታ ሓደታት ንድምር።	ቀጺልና ዓሰርተታት ንድምር።	
$\begin{array}{r} 24 \\ + 25 \\ \hline 9 \end{array}$ <p style="text-align: center;">$4 + 5 = 9$</p>	$\begin{array}{r} 24 \\ + 25 \\ \hline 49 \end{array}$ <p style="text-align: center;">$2 + 2 = 4$</p>	<p>ኣብ $24 + 25 = 49$ 24 ን 25 ን ተደመርቲ ይበሃሉ። 49 ድማ ድምር ይበሃል።</p>

ስለዚ ኣብቲ ክፍሊ 49 ተምሃሮ ኣለዉ።

ክንነት 2 $48 + 26$ ኣስልሑ።

ሓደታት ንድምር። [ሓደ ኣለኒ።]	ቀጺሉ ዓሰርተታት ንድምር።
$\begin{array}{r} 1 \\ 48 \\ + 26 \\ \hline 4 \end{array}$ <p style="text-align: center;">$8 + 6 = 14$</p> <p style="text-align: center;">$14 = 1$ ዓሰርተን 4 ሓደታትን</p>	$\begin{array}{r} 1 \\ 48 \\ + 26 \\ \hline 74 \end{array}$ <p style="text-align: center;">$1 + 4 + 2 = 7$</p>

መስመዲ 8

ሀ. ነዞም ዝስሰቡ ደምሩ።

1. $\begin{array}{r} 36 \\ + 41 \\ \hline \hline \end{array}$	2. $\begin{array}{r} 49 \\ + 50 \\ \hline \hline \end{array}$	3. $\begin{array}{r} 56 \\ + 18 \\ \hline \hline \end{array}$	4. $\begin{array}{r} 72 \\ + 16 \\ \hline \hline \end{array}$	5. $\begin{array}{r} 49 \\ + 26 \\ \hline \hline \end{array}$
6. $\begin{array}{r} 78 \\ + 5 \\ \hline \hline \end{array}$	7. $\begin{array}{r} 60 \\ + 78 \\ \hline \hline \end{array}$	8. $\begin{array}{r} 34 \\ + 36 \\ \hline \hline \end{array}$	9. $\begin{array}{r} 31 \\ + 58 \\ \hline \hline \end{array}$	10. $\begin{array}{r} 77 \\ + 29 \\ \hline \hline \end{array}$

ለ. ቃል ግድሳት

- 11. ኣብ ተምሃሮ 2^6 ክፍሊ 42 ደቂ ኣንስትዮን 45 ደቂ ተባይትዮን ኣለዉ። ብሓፈሻ ኣብ 2^6 ክፍሊ ክንደይ ተምሃሮ ኣለዉ?
- 12. ኣብ ሓደ ቤት ትምህርቲ 28 ደቂ ተባይትዮን 14 ደቂ ኣንስትዮን መምህራን እንተሃልዮም ብሓፈሻ ክንደይ መምህራን ኣለዉ?

1.2.2 ምጥቃስ በዓል ክልተ ሆሂ መጠቒ ቀፅርታት

ክብካቤ 1 ኣብ ሓደ ክፍሊ 58 ተምሃሮ ኣለዉ። ኣብቲ ክፍሊ 24 ደቂ ተባይትዮ እንተሃልዮም በዝሒ ደቂ ኣንስትዮ ተምሃሮ ክንደይ እዩ?

መሰሰ፡ በዝሒ ደቂ ኣንስትዮ ተምሃሮ ንምፍላጥ በዝሒ ደቂ ተባይትዮ ካብ ሓፈሻዊ በዝሒ ተምሃሮ ነጉድል።

መጀመርታ ዓዲ ሓደ ዘለዉ ኣጉድሉ።	ቀዲልኩም ዓዲ ዓሰርተ ዘለዉ ኣጉድሉ።
$\begin{array}{r} 58 \\ - 24 \\ \hline 4 \\ 8 - 4 = 4 \end{array}$	$\begin{array}{r} 58 \\ - 24 \\ \hline 34 \\ 5 - 2 = 3 \end{array}$

ኣብ $58 - 24 = 34$
 58 ጉዳሊ፣ 24 መጉደሊ ይበሃሉ።
 34 ድማ ጉዳል ይበሃል።

ስለዚ ኣብቲ ክፍሊ **34** ደቂ ኣንስትዮ ተምሃሮ ኣለዎ።

ክብካቤ 2: ኣይተ ሰመረ 45 ኣላሕምን 29 ኣብፀርን ኣለውዎም። በዝሒ ኣላሕም ካብ በዝሒ ኣብፀር ብክንደይ ይበልፅ?

ዓዲ ሓደ ዘለዉ ክነጉድል ኣይክኣልን።	1ዓሰርተ ተለቅሑ [1ዓሰርተ = 10ሓደታት] 10ሓደታት + 5ሓደታት = 15ሓደታት	ሕዚ ሓደታት ኣጉድሉ።	ቀዲልኩም ዓሰርተታት ኣጉድሉ።
$\begin{array}{r} 45 \\ - 29 \\ \hline ? \\ 5 - 9 = ? \end{array}$	$\begin{array}{r} 315 \\ 45 \\ - 29 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 315 \\ 45 \\ - 29 \\ \hline 6 \\ 15 - 9 = 6 \end{array}$	$\begin{array}{r} 315 \\ 45 \\ - 29 \\ \hline 16 \\ 3 - 2 = 1 \end{array}$

ስለዚ ኣይተ ሰመረ ዘለዎም ኣላሕም በዝሒን ካብ በዝሒ ኣብፀር ብ**16** ይበልፅ።

መልመዳ 9

ሀ. ነዞም ዘስዕቡ ሳጉድሱ።

$$\begin{array}{r} 1. \quad 31 \\ - \quad 4 \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2. \quad 74 \\ - \quad 15 \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3. \quad 69 \\ - \quad 45 \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4. \quad 50 \\ - \quad 18 \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5. \quad 67 \\ - \quad 29 \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6. \quad 53 \\ - \quad 3 \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7. \quad 77 \\ - \quad 12 \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8. \quad 52 \\ - \quad 29 \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9. \quad 46 \\ - \quad 29 \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10. \quad 82 \\ - \quad 58 \\ \hline \\ \hline \end{array}$$

ለ. ቃል ግድሳት

- 11. ኣብ ሓደ ሆስፒታል 6 ዶክተራትን 29 ነርስታትን ኣለዉ። በዝሓ ነርስታት ካብ በዝሓ ዶክተራት ብክንደይ ይበልፅ?
- 12. ለምለም 47 ደራሁ ነይረንኣ። 19 ደራሁ እንተሸይጣ ክንደይ ይተርፋኣ?
- 13. 72 ካብ 27 ብክንደይ ይግቢ?
- 14. 56 ካብ 66 ብክንደይ ይንእስ?

ግጥሚት 8

ነቲ ሰደቓ ተጠቓምኩም ነዞም ዘስዕቡ ሕታት መልሱ።

- 1. ኣብ 3^ይሀ ዘለዉ ተምሃሮ በዝሓም ክንደይ እዩ?
- 2. ኣብ 3^ይለ ዘለዉ ተምሃሮ በዝሓም ክንደይ እዩ?
- 3. ኣብ 3^ይሀ በዝሓ ደቂ ተባይትዮ ካብ በዝሓ ደቂ ኣንስትዮ ብክንደይ ይበልፅ?
- 4. ኣብ 3^ይሀ ዘሎ በዝሓ ደቂ ኣንስትዮ ካብ ኣብ 3^ይለ ዘሎ በዝሓ ደቂ ኣንስትዮ ብክንደይ ይንእስ?
- 5. ዝበዝሓ ተምሃራይ ዘለዎ ክፍለ ኣየናይ እዩ? ኣፈላላዮም ክንደይ እዩ?

ኣብ ሓደ ቤት ትምህርቲ ዘለዉ ተምሃሮ 3 ^ይ ክፍልን በዝሓምን		
ክፍለ	3 ^ይ ሀ	3 ^ይ ለ
ደቂ ተባይትዮ	32	25
ደቂ ኣንስትዮ	27	30

መስመዳ 10

ሀ. ነዞም ዝስዕቡ ኅስልኩ።

1.
$$\begin{array}{r} 12 \\ + 35 \\ \hline \hline \end{array}$$

2.
$$\begin{array}{r} 20 \\ + 40 \\ \hline \hline \end{array}$$

3.
$$\begin{array}{r} 73 \\ + 26 \\ \hline \hline \end{array}$$

4.
$$\begin{array}{r} 44 \\ + 22 \\ \hline \hline \end{array}$$

5.
$$\begin{array}{r} 85 \\ + 4 \\ \hline \hline \end{array}$$

6.
$$\begin{array}{r} 37 \\ - 22 \\ \hline \hline \end{array}$$

7.
$$\begin{array}{r} 41 \\ - 30 \\ \hline \hline \end{array}$$

8.
$$\begin{array}{r} 77 \\ - 65 \\ \hline \hline \end{array}$$

9.
$$\begin{array}{r} 40 \\ - 20 \\ \hline \hline \end{array}$$

10.
$$\begin{array}{r} 45 \\ - 14 \\ \hline \hline \end{array}$$

11.
$$\begin{array}{r} 84 \\ + 39 \\ \hline \hline \end{array}$$

12.
$$\begin{array}{r} 36 \\ + 16 \\ \hline \hline \end{array}$$

13.
$$\begin{array}{r} 55 \\ + 38 \\ \hline \hline \end{array}$$

14.
$$\begin{array}{r} 79 \\ + 25 \\ \hline \hline \end{array}$$

15.
$$\begin{array}{r} 54 \\ + 55 \\ \hline \hline \end{array}$$

16.
$$\begin{array}{r} 17 \\ - 9 \\ \hline \hline \end{array}$$

17.
$$\begin{array}{r} 35 \\ - 28 \\ \hline \hline \end{array}$$

18.
$$\begin{array}{r} 61 \\ - 33 \\ \hline \hline \end{array}$$

19.
$$\begin{array}{r} 94 \\ - 25 \\ \hline \hline \end{array}$$

20.
$$\begin{array}{r} 63 \\ - 36 \\ \hline \hline \end{array}$$

ለ. ሕድሕድ መምርሒ ተኸተልኩም ነዞም ሰደቓታት ምልሁ።

1.

መምርሒ: 15 ደምሩ	
24	
36	
75	
84	

2.

መምርሒ: 47 ደምሩ	
20	
12	
37	
47	

3.

መምርሒ: 49 ኅጉድሱ	
59	
60	
93	
99	

4.

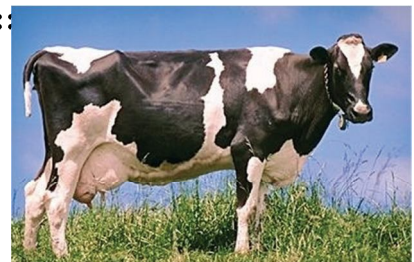
መምርሒ: 65 ኅጉድሱ	
75	
86	
75	
84	

1.2.3 በዓል ክፍለ ሆሜ ቁፅረ ብባዓል ሓደ ሆሜ ቁፅረ ምርጫ

ጸብነት 1 ሓንቲ ላሕሚ ኣብ መዓልቲ 12 ሊትር ፀባ ትሕለብ።

ኣብ 3 መዓልቲ ክንደይ ሊትር ፀባ ትሕለብ?

$3 \times 12 = \square$

መጀመርታ ዓዲ ሓደ ኣራብሒ	ቀደሎም ዓዲ ዓሰርተ ኣራብሒ::
$\begin{array}{r} 12 \\ \times 3 \\ \hline 6 \\ 3 \times 2 = 6 \end{array}$	$\begin{array}{r} 12 \\ \times 3 \\ \hline 36 \\ 3 \times 1 = 3 \end{array}$

ኣብ $3 \times 12 = 36$
 3×12 ን መራባሕቲ ይበሃሉ::
 36 ድማ ርባሕቲ ይበሃል::

ስለዚ ኣብ 3 መዓልቲ 36 ሊትር ፀባ ትሕለብ::

ጥንቅቅ 2 ነዞም ዝስደቡ ኣራብሒ::

ሀ. $3 \times 24 = \square$

ለ. $7 \times 24 = \square$

ዓዲ ሓደ ኣራብሒ:: [ሓደ ኣለኒ::]	ዓዲ ዓሰርተ ኣራብሒ:: [ኣለኒ ዝበልኩምዎ ደምሩ::]
$\begin{array}{r} 1 \\ 24 \\ \times 3 \\ \hline 2 \\ 3 \times 4 = 12 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 \\ 24 \\ \times 3 \\ \hline 72 \\ 3 \times 2 = 6 \\ 6 + 1 = 7 \end{array}$

$\begin{array}{r} 2 \\ 24 \\ \times 7 \\ \hline 168 \end{array}$	$7 \times 4 = 28$ $28 = 2$ ዓሰርተታት 8 ሓደታት ስለዚ 2 ኣለኒ! $7 \times 2 = 14$
--	---

መስመዲ 11

ሀ. ነዞም ዝስደቡ ኣራብሒ::

1. 31	2. 34	3. 40	4. 83	5. 42
$\times 2$	$\times 3$	$\times 2$	$\times 9$	$\times 6$

ለ. ቃል ግድሳት

6. ኣብ ጅማ ኣብ ዝርከብ ልምዓት ሕርሻ ቆፅሊ ሻሂ ዘለዉ ሰራሕተኛታት ኣብ ሓደ መዓልቲ 86 ዘምቢል ቆፅሊ ሻሂ ይኣርዩ:: ኣብ 6 መዓልቲ ክንደይ ዘምቢል ቆፅሊ ሻሂ ይኣርዩ? _____

7. ዋጋ ሓደ ቦርሳ ብር 15 እንተኾይኑ ዋጋ 5 ቦርሳታት ክንደይ እዩ? _____

8. ሓደ ተምሃራይ 13 ደፋትር ገዚሁ። ንሓደ ደፍተር ብር 4 እንተኸፈሉ ብጠቐላላ ክንደይ ብር ክፈሉ? _____
9. ኣብ ሓደ ፋብሪካ 32 ሰራሕተኛታት ኣለዉ። ሕድ ሕድ ኣብ መዓልቲ 8 ሰዓት እንተሰሪሑ ኩሎም ሰራሕተኛታት ዝሰርሑዎ ሰዓት ክንደይ እዩ? _____
10. ዋጋ ሓደ ኪሎ ሙዝ ብር 6 እንተኾይኑ ዋጋ 67 ኪሎ ሙዝ ክንደይ ይኸውን? _____

1.2.4 በዓል ክልተ ሆሂ መስፎ ቁፅርታት ንበዓል ሓደ ሆሂ ቁፅሪ ምምቃል

ጳጳስ 2 ተምሃሮ 3^ይ ክፍሊ በዝሓም 48 እዩ። ስፖርት ንክሰርሑ ኣብ 6 መስርይ እንተተሰሪዖም ኣብ ሕድ ሕድ መስርይ ክንደይ ተምሃሮ ኣለዉ?

ፍታሕ $48 \div 6 = \square$

ስለዚ $48 \div 6 = 8$

መዘኻኸሪ! $6 \times 8 = 48$

ስለዚ ኣብ ሕድ ሕድ መስርይ 8 ተምሃሮ ኣለዉ።

ኣብ $48 \div 6 = 8$
 → 48 ተመቃሳይ
 → 6 መቓሳይ
 → 8 ብፅሒት ይበሃሉ።

ንጥረት 9

ነዞም ዝስዕቡ ምቐሱ።

1. 24 ደፋትር ን 4 ተምሃሮ ብማይረ ክማቐሉ እንተተገይሩ ሕድ ሕድ ተምሃራይ ክንደይ ደፋትር ይበፅሑ?

2. ኣብዞም ዝስደቡ ተመያዮጡ።

ሀ. $24 \div 4 = \square$

ለ. $7 \overline{)49}$

ስለዚ $24 \div 4 = \underline{\quad}$

ስለዚ $7 \overline{)49}^?$

ዘክረ! $4 \times \underline{\quad} = 24$

ዘክረ! $7 \times \underline{\quad} = 49$

መስመዳ 12

ሀ. ነዞም ዝስዕቡ ምቕሶ፡፡

1. $21 \div 7$	2. $36 \div 4$	3. $30 \div 6$	4. $40 \div 5$
5. $3\overline{)9}$	6. $7\overline{)63}$	7. $7\overline{)42}$	8. $9\overline{)63}$

ለ. ቃል ገደባት

9. ኣብ ሓደ ባኮ 4 ኣራንሽታት ዝገሸግ እንተኾይኑ 36 ኣራንሽታት ንምገሸግ ክንደይ ባኮታት የድልዩ?
10. ገብራይ ኣብ 5 መስርይ 35 ፈልስታት ብማይረ ተኸሉ፡፡ ኣብ ሓደ መስርይ ክንደይ ፈልስታት ተኸሉ?
11. 48 ተምሃሮ ማይረ ባዘሒ ዘለዎን ጋንታታት ተወዲቦም ኩይሾ ክግወቱ እንተደልዮም ኣብ ሕድ ሕድ ጋንታ ክንደይ ተምሃሮ ይህልዉ?
12. ኣርባይተ መሓዙት ማይረ ዘንዘብ ኣዋጊላን 25 ሊትር ዝሕዝ ጀሪካን ዘይቲ ዝሊን፡፡ ሕድ ሕደን ክክንደይ ሊትር ዘይቲ ይበፅሑ?

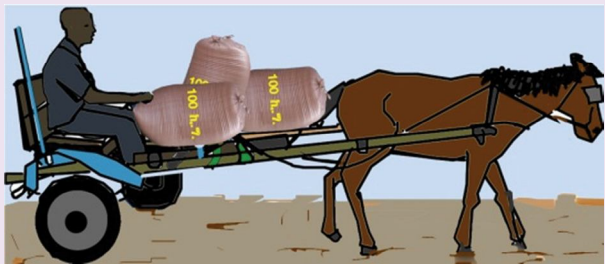

1.3 ክሳብ 10000 ዘሰጠ ርባሓት 100ን 1000ን

1.3.1 ክሳብ 10000 ዘሰጠ ርባሓት 100

ንጥረት 10

ክብደት ሓደ ኩንታል ዩፋን 100 ኪ.ግ. እዩ፡፡ ኣብ ሓደ ጋሪ ሰለስተ ኩንታል ዩፋን እንተተጻፈኑ እቲ ጋሪ ዝተፀጻፍ ክብደት ከመይ ከምዝርከብ እናተመደየጥኩም ነዞም ዝስደቡ ባዶ ቦታታት ምልሁ፡፡

- 1 ሚኒቲ = $1 \times 100 =$ _____
- 2 ሚኒቲ = $2 \times 100 =$ _____
- 3 ሚኒቲ = $3 \times 100 =$ _____

ስለዚ እቲ ጋሪ ዝተፀጻፍ ክብደት 3 ኩንታል ዩፋን _____ ኪ.ግ እዩ፡፡

ስ.በ!

15ሚ. ትታት = $15 \times 100 = 1500$ [ሓደ ሽሕን ሓሙሽተ ሚኢትን]

30 ሚ. ትታት = $30 \times 100 = 3000$ [ሰለስተ ሽሕ]

ካብዞም ኣብነታት እንርድዎ

100፣ 200፣ 300፣ 1500፣ 3000 . . . ርባሓት 100 ምዃኖም እዩ።

☞ ዘኸነ መስፎ ቁፅሪ ብ100 ፎንጉባኡ ናይቲ ርባኡ ዋጋ ቁፅሪ ዓዲ ሓደን ዓዲ ዓሰርተን ዜሮ ፎዩ።

☞ ፎዚ ማሰት ኣብ ርባሓት ሚኢቲ ዓዲ ሓደን ዓዲ ዓሰርተን ከልገዘ ዜሮ ፎዩ።

መስመዲ 13

ሀ. ሕድ ሕድ ቁፅሪ ብኣሃዝ ፅሓፉ።

1. 8 ሚ. ቲ	4. 6×100	7. 10 ሚ. ቲ	10. 15×100
2. 14 ሚ. ቲ	5. 40×100	8. 26 ሚ. ቲ	11. 58×100
3. 64 ሚ. ቲ	6. 70×100	9. 80 ሚ. ቲ	12. 81×100

ለ. ነዚ ሰደቓ ናብ ደፍተርኩም ቀዲሕኩም ነቶም ዘገደሱ ርባሓት ሚኢቲ ብቐደም ሰዓብ ምስሀ።

100	200	300						900	1000
1100	1200			1500					
	2200						2800		
					3600				
			5400						600
					6600				
						8700			
		9300							10000

ምዕራፍ 1 - ሙሉስ ቁልፍተት ክሳብ 10000ን ንቅደም ስዓቦምን

ሐ. ነዚ ሰደቓ ናብ ደፍተርኩም ቀደሕኩም መሚኒቲ E ናቅፀርኩም ነቲም ዘገደሱ ብቐደም ሰዓብ ምስ።

1.		200	300		500	600
2.	800		1000	1100		
3.	4000	4100			4400	
4.	9200		9400			
5.		7700		7900		
6.	9500					10000

መስመዳ 14

ሀ. ብመራብኩቲ 100 ተንቲንኩም ልኩ።

- 1. $400 = 4 \times 100$ 2. 900 3. 1000
- 4. 1200 5. 3200 6. 9900

ለ. ክንደይ ሚኒቲ ንስዉ?

- 7. $1300 =$ ዓሰርተ ስለስተ ሚ ትታት
- 8. 500 9. 1900 10. 2000
- 11. 6100 12. 7800

ሐ. ብፊደስ ልኩ።

- 13. 600 14. 1400 15. 2200
- 16. 800 17. 5200 18. 1700

መ. ሕድሕድ መምርሒ ተኸተልኩም ነዞም ሰደቻታት ምልሁ።

19.

መምርሒ: በ100 ኅራብሐ	
8	
7	
11	
24	
67	

20.

መምርሒ: ርብሒት ፅሓፍ	
20 × 100	
35 × 100	
94 × 100	
70 × 100	
97 × 100	

21.

መምርሒ: ቀዳማይ ዝኾነ ርባሕ 100 ፅሓፍ	
320	
652	
1270	
3730	
5060	

22.

መምርሒ: ሰዓባይ ዝኾነ ርባሕ 100 ፅሓፍ	
450	
7160	
7940	
4032	
6871	

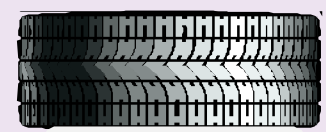
ረ. ቃል ግድሳት

- 23. ኣብ ሓደ ከባቢ ዝነበሩ መራሕቲ ስድራ ጉድጓድ ማይ ንምኹዓት ሕድሕዶም ብር 100 ንከዋፅሀ ተሰማሚዖም። ኣብቲ ከባቢ 46 መራሕቲ ስድራ እንተሃልዮም ብጠቕላላ ክንደይ ብር ይዋፃእ?
- 24. ዋጋ 25 ነፍይ ሚ. ቲ ብር ኖት ክንደይ እዩ?
- 25. ዋጋ 50 ነፍይ ሚ. ቲ ብር ኖት ክንደይ እዩ?

1.3.2 ከሰብ 10,000 ዘሰጠ ርባሕ 1,000

ንጥረት 11

ዋጋ ሓደ ጎማ መኪና ፅዕነት ብር 1000 ዩዩ። ዋጋ 4 ጎማታት ክንደይ ዩዩ?

ዋጋ = 1,000 ብር

- ዋጋ ሓደ ጎማ $1 \times 1,000 = 1,000$
- ዋጋ 2 ጎማታት $2 \times 1,000 = \underline{\hspace{2cm}}$
- ዋጋ 3 ጎማታት $3 \times \underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$
- ዋጋ 4 ጎማታት $\underline{\hspace{1cm}} \times \underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$

ስለዚ ዋጋ 4 ጎማታት ብር እዩ።

ሴ.በ!

6 ሺህት = $6 \times 1,000 = 6,000$ [ሺዱሽተ ሽሕ]

ኣብ ላይሊ ካብ ዘሎ ኣብነት ክምእንርድዎ

1,000፣ 2,000፣ 3,000፣ 4,000፣ 6,000 . . . ርባሓት ሚሊ ቲ እዮም።

ዘኾነ ሙሉዩ ቁልፍ ብ 1,000 ዩንትራባሕ ናይቲ ርባሕ ዓዲ ሚሊቲ፣ ዓዲ ዓሰርተን ዓዲ ሓደን ኩሎገዘ ዜሮ ዩዩ።

ይዚ ማለት ኣብ ርባሕ ሽሕ ዓዲ ሚሊቲ፣ ዓዲ ዓሰርተን ዓዲ ሓደን ኩሎገዘ ዜሮ ዩዩ።

መስመዲ 15

ሀ. ነዞም ቁልፍታት ብኣሃዝ ፅሓፍ።

1. 5 ሺህት	5. 3 ሺህት	9. 6×1000
2. 8 ሺህት	6. 2 ሺህት	10. 7×1000
3. 4 ሺህት	7. 3×1000	11. 9×1000
4. 9 ሺህት	8. 1×1000	12. 10×1000

ለ. ነዚ ሰደቓ ናብ ደፍተርኹም ምስ ቀዳሕኹም ርባሓት 1000 ዘኾኑ ቁልፍታት ኣክብቡ።

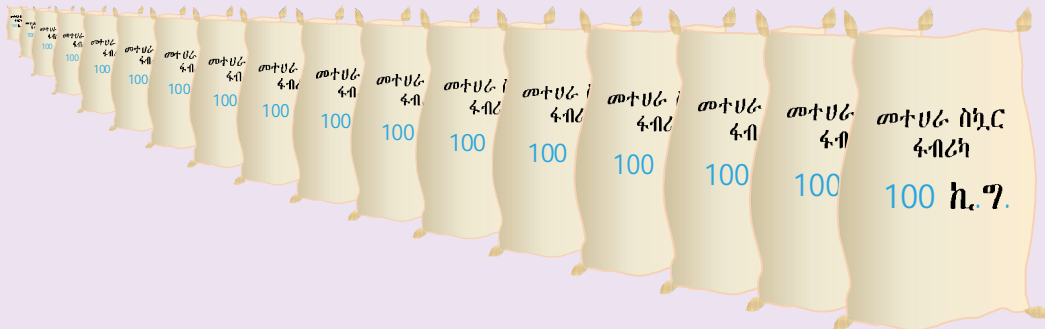
100	200	300	400	500	600	700	800	900
1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800
1900	2000	2100	2200	2300	2400	2500	2600	2700
2800	2900	3000	3100	3200	3300	3400	3500	3600
3700	3800	3900	4000	4100	4200	4300	4400	4500
4600	4700	4800	4900	5000	5100	5200	5300	5400
5500	5600	5700	5800	5900	6000	6100	6200	6300
6400	6500	6600	6700	6800	6900	7000	7100	7200
7300	7400	7500	7600	7800	7900	8000	8100	8200
8300	8400	8500	8600	8700	8800	8900	9000	9100
9200	9300	9400	9500	9600	9700	9800	9900	10000

ሐ. በቢ ስሕ Eናቆጠርኩም ዝገደቡ ርባሓት 1000 ፅሓፍ፡፡

1.	1000	2000		4000		6000
2.	3000		5000			8000
3.		3000			6000	
4.				6000		8000
5.	2000					7000
6.			7000			10000

ንጥረት 12

ሕድ ሕድ ካሻ 100 ኪ.ግ ሽኮር ሒዙ ናሎ፡፡

1. 5 ካሻ ክንደይ ኪ.ግ. ሽኮር ይሕዙ?
2. 10 ካሻ ክንደይ ኪ.ግ. ሽኮር ይሕዙ?
3. 25 ካሻ ክንደይ ኪ.ግ. ሽኮር ይሕዙ?
4. 10,000 ኪ.ግ. ሽኮር ንምዕሻግ ክንደይ ካሻ የድልዩ?
5. ኣብ መንጎ 300ን 1000ን ዝርከቡ ርባሓት 100 ፅሓፍ፡፡
6. ኣብ መንጎ 600ን 1500ን ዝርከቡ ርባሓት 100 ፅሓፍ፡፡
7. ኣብ መንጎ 2500ን 3500ን ዝርከቡ ርባሓት 100 ፅሓፍ፡፡
8. ኣብ መንጎ 3000ን 8000ን ዝርከቡ ርባሓት 1000 ፅሓፍ፡፡
9. ካብ 5000 ዝንእሱ ርባሓት 1000 ፅሓፍ፡፡
10. ኣብ መንጎ 2000 ን 8000 ንዝርከቡ ርባሓት 100 ን 1000ን ፅሓፍ፡፡

መስመዲ 16

ሀ. ርባሓት 100 ዝኾኑ ቁፅርታት ኅክብቡ::

1.

300	410	3006	7200	4000	9205
-----	-----	------	------	------	------
2.

6000	600	774	90	8004	904
------	-----	-----	----	------	-----
3.

833	4700	5200	10	899	10000
-----	------	------	----	-----	-------

ለ. ርባሓት 1000 ዝኾኑ ቁፅርታት ኅክብቡ::

4.

200	3000	600	7000	100	5000
-----	------	-----	------	-----	------
5.

30	400	760	8000	2200	679
----	-----	-----	------	------	-----
6.

7544	6000	4000	2003	9000	1000
------	------	------	------	------	------

1.4 ክሳብ 10,000 ዘሰጠ ሙሉስ ቁፅርታት

1.4.1 ጠባቢታትን ጠባቢታትን

በቲ ቻርት ቁፅሪ ዝተወከለ ቁፅሪ ሳላሳን ኣርባይተን እዩ::

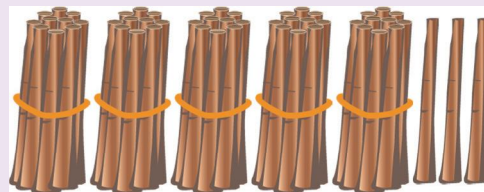
ዓሰርተታት	ሓደታት
3 ዓሰርተታት	4 ሓደታት
$30 + 4 = 34$	

ንጥረት 13

ዓሰርተታት	ሓደታት

1. በቲ ቻርት ቁፅሪ ዝተወከለ ቁፅሪ ክንደይ እዩ? _____

2. በዞም ጥማራት ደንፀይቲ ዝተወከለ ቁፅሪ ክንደይ እዩ?

3. 48 ኣብ ቻርት ቁፅሪ ከመይ ክግለፅ ከምዝከኣል ምስ ኮፍ መቓምጥትኹም ተመያየጡ።

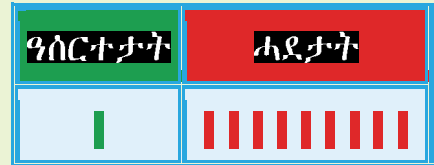
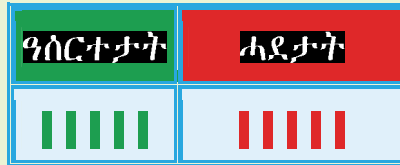
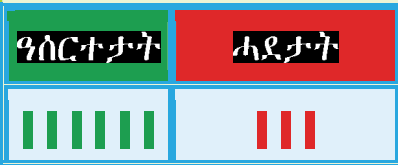
መስመዲ 17

ሀ. በቲ ቻርት ቁፅሪ ዝተወከለ ቁፅርታት ብምትንታንን ብኣሃዝን ፅሑፉ።

1.

2.

3.

_____ + _____ =

_____ + _____ =

_____ + _____ =

ለ. ሕድ ሕድ ቁፅሪ ብኣሃዝ ፅሑፉ።

1. 10 + 9

2. 30 + 1

3. 50 + 4

ሐ. ሕድ ሕድ ቁፅሪ ብምትንታንን ፅሑፉ።

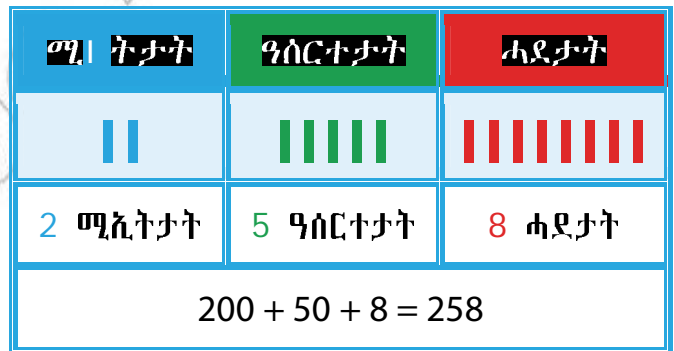
1. 63

2. 28

3. 75

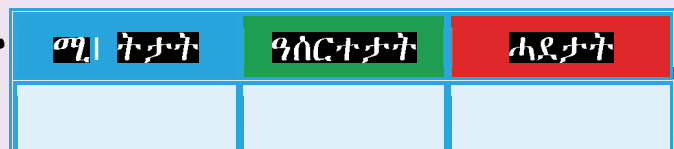
1.4.2 ሓደታት፣ ዓስርተታትን ሚእትታትን

በቲ ቻርት ቁፅሪ ዝተወከለ ቁፅሪ ክልተ ሚእትን ሓምሳን ሸምንተን እዩ።

ንጥረት 14

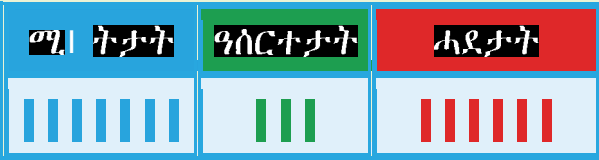
408ን ኣብ ቻርት ቁፅሪ ኣርእዩ። ቀዲልኩም ብምትንታንን ፅሑፉ።

መስመዳ 18

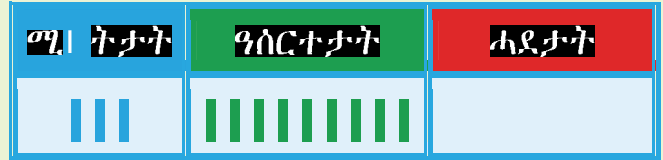
ሀ. በቲ ቻርት ቁፅሪ ዘተወከሱ ቁፅሮች ብምትንታንን ብኣሃዘን ፅሓፉ።

1.

_____ + _____ + _____ = _____

2.

_____ + _____ + _____ = _____

ለ. ሕድ ሕድ ቁፅሪ ብኣሃዘ ፅሓፉ።

3. $100 + 40 + 1$

4. $700 + 20 + 9$

5. $600 + 50 + 1$

6. $300 + 80 + 1$

7. $800 + 10 + 1$

8. $900 + 30 + 1$

ሐ. ሕድ ሕድ ቁፅሪ ብምትንታን ፅሓፉ።

9. 408

10. 960

11. 743

12. 197

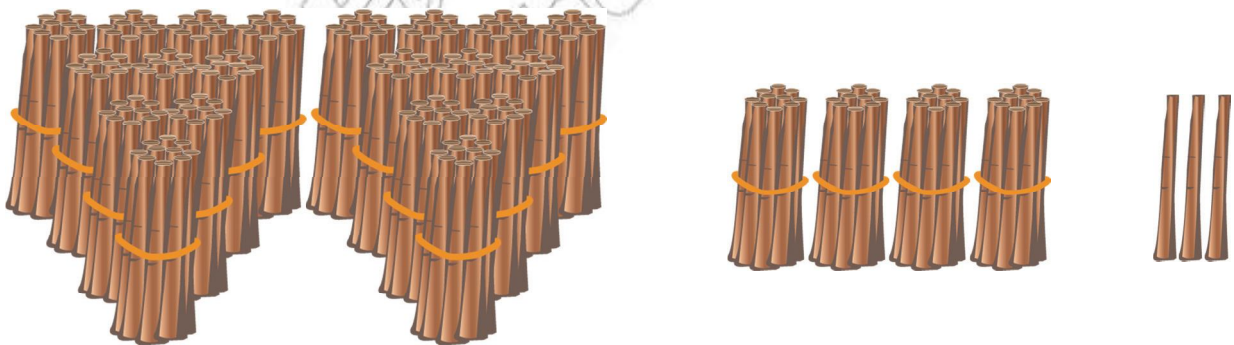
13. 525

14. 299

1.4.3 ግንዛብ ዓድታት ቁፅሪ

243 ብዓድታት ቁፅሪ ከምዝስደብ ምግላፅ ይክኣል እዩ።

ሚ. ትታት	ዓሰርተታት	ሓደታት
2	4	3

→ 2 ኣብ ዓዲ ሚእቲ ይርከብ። ስለዚ ዋጋ 2፣ 200 ዩዩ።

→ 4 ኣብ ዓዲ ዓሰርተ ይርከብ። ስለዚ ዋጋ 4፣ 40 ዩዩ።

→ 3 ኣብ ዓዲ ሓደ ይርከብ። ስለዚ ዋጋ 3፣ 3 ዩዩ።

መስመዲ 19

ሀ. ነዞም ቁፅርታት ኅብ ዓድታት ቁፅሪ ኅስፍራ።

1. 312

ሚ. ትታት	ዓሰርተታት	ሓደታት

2. 458

ሚ. ትታት	ዓሰርተታት	ሓደታት

3. 904

ሚ. ትታት	ዓሰርተታት	ሓደታት

4. 258

ሚ. ትታት	ዓሰርተታት	ሓደታት

ለ. ዋጋ ዓዲ ብሰማዶዊ ዘተፅሓፍ ቁፅርታት ክንደይ ዩዩ?

1. 428

2. 178

3. 397

4. 442

5. 635

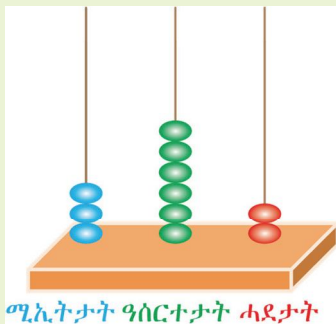
6. 288

7. 309

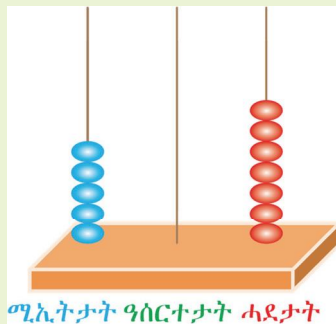
8. 333

ሐ. ብኅባክስ ዘተወከሱ ቁፅርታት ፅሓፍ።

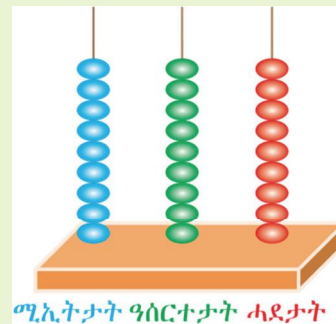
1.

2.

3.

መ. 1፣ 3ን 8ን ተጠቂምኩም ክፀሓፍ ዝክእሉ በዓል ሰለስተ ኣሃዝ ቁፅርታት ብሙሉዓም ፅሓፍ።

ረ. እቲ ዝዓበዩ በዓል ሰለስተ ኣሃዝ ቁፅሪ ክንደይ እዩ? እቲ ዝነኣሰ ኻ?

1.4.4 ልደታት፣ ዓሰርተታት፣ ሚሺትታትን ሸሐትን

ኣብ ትግራይ ኣብ ዝርከቡ እምባታት እቲ ሓደ ፅበት እንትኾን ብራኽሀ ድማ 3,988 ሜትር እዩ።

3,988 ብዓድታት ቁፅርን ብቻርት ቁፅርን ከምዝስዩብ ምግላፅ ይክኣል እዩ።

ሸሐት	ሚ ትታት	ዓለርተታት	ሓደታት

3 ሸሐት

9 ሚኒቲ

8 ዓለርተታት

8 ሓደታት

$$3000 + 900 + 80 + 8 = 3,988$$

ንጥረት 15

በቲ ቻርት ቁፅሪ ዝተወከሱ ቁፅርታት ብምትንታንን ብኣሃዘን ልሓፉ።

1.

ሸሐት	ሚ ትታት	ዓለርተታት	ሓደታት
_____ + _____ + _____ + _____ = _____			

2.

ሸሐት	ሚ ትታት	ዓለርተታት	ሓደታት
_____ + _____ + _____ + _____ = _____			

3.

ሸሐት	ሚ ትታት	ዓለርተታት	ሓደታት
_____ + _____ + _____ + _____ = _____			

4.

ሸሐት	ሚ ትታት	ዓለርተታት	ሓደታት
_____ + _____ + _____ + _____ = _____			

5.

ሸሐት	ሚ ትታት	ዓለርተታት	ሓደታት
_____ + _____ + _____ + _____ = _____			

6.

ሸሐት	ሚ ትታት	ዓለርተታት	ሓደታት
_____ + _____ + _____ + _____ = _____			

መስመዲ 20

ሀ. ነዞም ዝስሰቡ ቁፅርታት ኣብ ሰደቓ ዓደታት ቁፅሪ ኣስፍሩ።

1. 3,528

2. 2,894

ሸሐት	ሚ ትታት	ዓለርተታት	ሓደታት

ሸሐት	ሚ ትታት	ዓለርተታት	ሓደታት

3. 3,054

ሺሐት	ሚ ትታት	ዓስርተታት	ሐደታት

4. 7,204

ሺሐት	ሚ ትታት	ዓስርተታት	ሐደታት

5. 9,457

ሺሐት	ሚ ትታት	ዓስርተታት	ሐደታት

6. 5,266

ሺሐት	ሚ ትታት	ዓስርተታት	ሐደታት

ለ. ዋጋ ዓዲ በሰማያዊ ሕብረ ዝተፀሐፍ ቁፅርታት ክንደይ ዩዩ?

1. 3,741	3. 4,567	5. 8,989
2. 6,321	4. 7,752	6. 4,024

ሐ. ክንደይ ሺሐት፣ሚኢትታት፣ ዓስርተታትን ሐደታትን ኣሰጠ?

1. 5,216	3. 6,088	5. 7,009
2. 3,050	4. 3,294	6. 4,117

መ. ነቲ ሰደቓ ምስሀ::

ሙሉእ ቁፅሪ	ዓዲ ቁፅሪ				ብፊደል እንትፀሐፍ
	ሺሐት	ሚ ትታት	ዓስርተታት	ሐደታት	
3,894	3	8	9	4	ሰስተ ሸሕን ሸሞንተ ሚኢትን ቴስዓን ኣርባዕተን
1,257					
5,219					
6,340					
7,995					
8,019					

መስመዲ 21

ሀ. ደምሩ::

1. 2000 + 500 + 30 + 4	2. 6000 + 300 + 80 + 2

ምዕራፍ 1 - ሙሉስ ቁፅርታት ክሳብ 10000ን ቐዳሞ ሰዓብሞን

3. $1000 + 600 + 40 + 5$

4. $8000 + 400 + 50 + 7$

5. $5000 + 700 + 2$

ለ. ብምትንታን ፅሓፍ።

1. 6,351

2. 7,076

3. 9,282

4. 6,332

5. 9,394

ሐ. ሕድ ሕድ ቁፅሪ ብኅዓዝ ፅሓፍ።

1. 3 ሽሓት፣ 2 ሚብ ትታት፣ 9 ዓሰርተታትን 7 ሓደታትን

2. 2 ሽሓትን 4 ሓደታትን

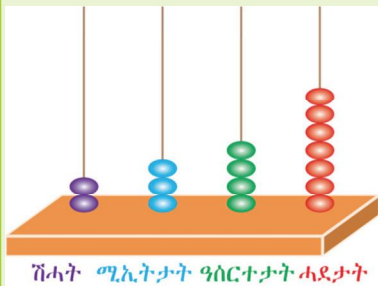
3. 5 ሽሓት፣ 3 ሚብ ትታት፣ 8 ዓሰርተታትን 6 ሓደታትን

4. 8 ሽሓት፣ 5 ሚብ ትታት፣ 8 ዓሰርተታትን 8 ሓደታትን

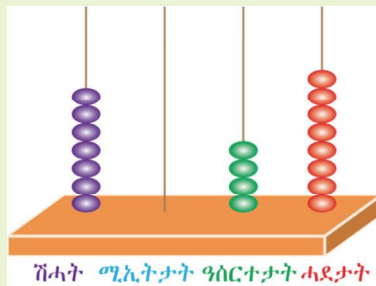
5. 6 ሽሓትን 4 ዓሰርተታትን

መ. በዚ ኅባክስ ተወኪሎም ዘሰዉ ሙስ፣ ቁፅርታት ፅሓፍ።

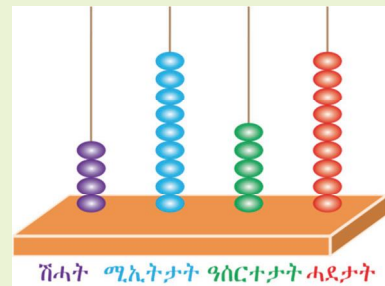
1.

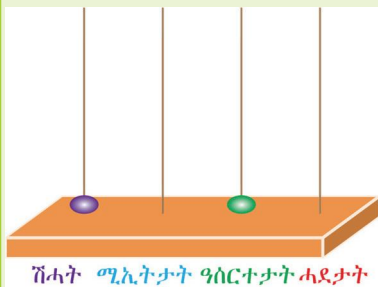
2.

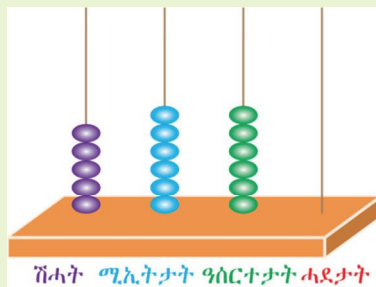
3.

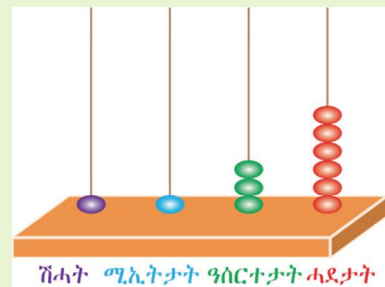
4.

5.

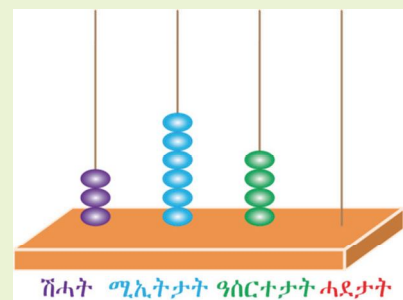

6.

ረ. ኣብቲ ኣባክስ ዝጎደለ ኩይሾ ብምስኣልን፣ ትርፌ ዝኾኑ ድማ 'x' ምልክት ብምግባርን ኣብ ታሕቲ ዘሎ ቁፅሪ ኣርእዩ።

5,807

1.5 ክብብ 10000 ዘለው መስፈርቶች ቁፅርታት ምውደዳርን ብቅደም ሰዓብ ምስራቅን

1.5.1 ምውደዳር

ክብብ:- ሓደ ነጋዳይ ኣብ ወርሒ መስከረም 2,459 ደፋትር ሸይጡ። ኣብ ወርሒ ጥቅምቲ ድማ 976 ደፋትር ሸይጡ። እቲ በዓል ሹቕ ዝበዘሐ ደፋተር ዝሸጠሉ ወርሒ ኣየናይ እዩ?

ጭታኡ ኣበየናይ ወርሒ ዝበዘሐ ደፋተር ከምዝሸጠ ንምፍላጥ ኣብ ክልቲዎም ኣዋርሕ ዝሸጦም በዘሐ ደፋትር ምውደዳር እዩ።

ሸሓት	ሚ ትታት	ዓሰርተታት	ሓደታት
2	4	5	9
	9	7	6

ብዙሕ ኣሃሳት ዘለዎ ቁፅሪ ኩልግዘ ዝግበየ ቁፅሪ እዩ።

$2,459 > 978$ ወይ ድማ $978 < 2,459$

ስለዚ እቲ ነጋዳይ ዝበዘሐ ደፋተር ዝሸጦ ኣብ ወርሒ መስከረም እዩ።

ማዕረ በዘሐ ሆሂ ዘለዎም ቁፅርታት ዩንትነወዳድር ኩሎግዘ ምውደዳር ዝጅመር ካብ ዝግበየ ዓዲ [ብፀጋም ገፅ] ዩዩ። ኣብቲ ዝግበየ ዓዲ ዘለዉ ቁፅርታት ማዕረ ዩንተኹይናም ኣብ ዝቅፅል ዝነኣሰ ዓዲ ዘለው ቁፅርታት ነወዳድር።

ክብብ:-

ሀ. 5,294 ን 6,245ን ኣወዳድሩ።

ሸሓት	ሚ ትታት	ዓሰርተታት	ሓደታት
5	2	9	4
6	2	4	5

$5 < 6$ ስለዚ $5,294 < 6,245$

ለ. 8,344 ን 8,319ን ኣወዳድሩ።

ሸሓት	ሚ ትታት	ዓሰርተታት	ሓደታት
8	3	4	4
8	3	1	9

$4 > 1$ ስለዚ $8,344 > 8,319$

ምዕራፍ 1 - ሙሉስ ቁልፍታት ክሳብ 10000ን ቕጽሞ ሰዓሪሞን

ሐ. 9,346ን 9,341ን ኣወዳድሩ።

ሽሑት	ግዚ ትታት	ዓለርተታት	ሓደታት
9	3	4	6
9	3	4	1

ማዕረ

ማዕረ

ማዕረ

6 > 1

ስለዚ. 9,346 > 9,341

መስመዳ 22

'<' ወይ ድማ '>' ብምጥቃም ኣወዳድሩ።

- 1. 1,563 < 2,277
- 2. 2,045 ● 962
- 3. 5,011 ● 5,110
- 4. 210 ● 2,010
- 5. 3,205 ● 2,606
- 6. 7,204 ● 6,204
- 7. 1,004 ● 1,025
- 8. 3,591 ● 3,599
- 9. 7,344 ● 7,255
- 10. 1,567 ● 1,550
- 11. 3,608 ● 3,609
- 12. 9,524 ● 9,530

ኣብ ታሕቲ ዘሎ ሰደቓ ብምርኻይ ኣብ 13 ክሳብ 16 ዘለዉ ሕቶታት ሓቂ ወይ ድማ ጌጋ ብምባል መልሱ።

- 13. ኣብ ሃፀይ ዮሃንስን ሃፀይ ሃይለስላሰን ቀዲሞም ዝነገሱ ሃፀይ ሃይለስላሰ እዮም።
- 14. ቅድሚ ሃፀይ ምኒልክ ኣብ ዝነገሱ ነገስታት ሃፀይ ሃይለስላሰ ይርከቡዎ።
- 15. ሃፀይ ቴዎድሮስ ዝነገሱ ድሕሪ ሃፀይ ዮሃንስ እዩ።
- 16. ቅድሚ ሃፀይ ዮሃንስ ዝነገሱ ሃፀይ ቴዎድሮስ እዮም።

ኣብ 1845 ጀሚሩ ኣብ ኢትዮጵያ ነገስታት ዝነገሱሉ ዘመን	
ሃፀይ ዮሃንስ	1864
ሃፀይ ምኒልክ	1882
ሃፀይ ቴዎድሮስ	1847
ሃፀይ ሃይለስላሰ	1923

ፍልፍል:- ዩኒቨርሲቲ ታሪክ ክበዓ ቲዎድሮስ እስኪ ቀዳማዊ ኃይለ ሰላሴ

*17. ኩናት ዓድዋ ዝተኻየደሉ እዋን 1888 ዓ.ም. እዩ። ኩናት ዓድዋ ዝተኻየደ ኣብ ናይ መን ዘመነ ንግስና እዩ?

1.5.2 ብቅደም ሰዓብ ምስራሕ

አብቲ ሰደቓ ኣብ | ትዮጵያ ዝርከቡ ወሓዝትን ንውሓቶም ብኪሜን ተዋሂቡሎ።

→ ንውሓት እቶም ሩባታት ብቅደም ሰዓብ ካብ ዝነኣሰ ናብ ዝዓበዩ ንምቅማጥ ክክልተ ሩባታት እናወሰድና ነወዳድር።

- ንውሓት መረብ < ንውሓት ተክዘ
- ንውሓት ተክዘ < ንውሓት ዋቢ ሸበሌ
- ንውሓት ዋቢ ሸበሌ < ንውሓት ኣዋሽ
- ንውሓት ኣዋሽ < ንውሓት ኣባይ

ስም ወሓዚ	ንውሓት ብኪሜ
መረብ	440
ተክዘ	608
ኣባይ	1450
ዋቢ ሸበሌ	1130
ኣዋሽ	1200

ፍልፍል - WWW.CSA.GOV.ET

እዚ ማለት ንውሓት መረብ < ንውሓት ተክዘ < ንውሓት ዋቢ ሸበሌ < ንውሓት ኣዋሽ < ንውሓት ኣባይ

ስለዚ እቶም ሩባታት ካብ ዝነኣሰ ናብ ዝዓበዩ ብቅደም ሰዓብ እንትስርዑ

መረብ፣ ተክዘ፣ ዋቢ ሸበሌ፣ ኣዋሽ፣ ኣባይ ይኹን ማለት እዩ።

መስፎ ቁፅርታት ብቅደም ሰዓብ ካብ ዝነኣሰ ናብ ዝዓበዩ ወይ ደማ ካብ ዝዓበዩ ናብ ዝነኣሰ ንምስራሕ ክክልተ ይናወሰድና ክነወዳድር ይግባዩ።

ክፍለ-ገጽ፡-

ሀ. ካብ ዝነኣሰ ናብ ዝዓበዩ ስርዑ።
 2,543፣ 1,741፣ 546፣ 2,581
 እንትነወዳድር 546 < 1,741 < 2,543 < 2,581

ስለዚ 546፣ 1,741፣ 2,543፣ 2,581

ለ. ካብ ዝዓበዩ ናብ ዝነኣሰ ስርዑ።
 6,544፣ 341፣ 7,954፣ 6,540
 እንትነወዳድር 341 < 6,540 < 6,544 < 7,954

ስለዚ 7,954 ፣ 6,544 ፣ 6,540 ፣ 341

መስመሩ 23

ሀ. ካብ ዝነኣሰ ናብ ዝዓበየ ስርዑ።

1. 284፣36፣254፣844
2. 894፣854፣84፣776፣770
3. 644፣294፣576፣199፣648፣500
4. 294፣765፣284፣755፣290
5. 1,349፣1,905፣2,774፣1,309፣
6. 3,544፣2,544፣3,634፣2009

ለ. ካብ ዝዓበየ ናብ ዝነኣሰ ስርዑ።

1. 180፣66፣254፣96
2. 560፣790፣684፣794
3. 350፣ 346፣634፣385፣945
4. 7,500፣3941፣6,344፣7,854
5. 2,009፣2,098፣2,980፣2,089
6. 6,541፣5,641፣4,651፣6,451፣5,146

ሐ. ነዚ ሰደቓ መሰረት ገደርኩም ካብ 1 ክሳብ 7 ዘለዉ ሕታታት መጠኑ።

1. ነቶም ብራኽ እምባታት ካብ ዝዓበየ ናብ ዝነኣሰ ብቐደም ሰዓብ ስርዑ።
2. ኣብቲ ሰደቓ ካብ ዘለዉ እምባታት እቲ ዝነውሐ መን እዩ?
3. ንውሓት ብራኽሀ ካልኣይ ዝኾነ እምባ ኹ?
4. ኣብቲ ሰደቓ ካብ ዘለዉ እምባታት ዝሓፀረ መን እዩ?
5. ካብ ኣቡነ ዮሴፍን ካብ ባቱን ዝነውሐ መን እዩ?
6. ካብ ጉናን ካብ ጉንን ዝሓፀረ መን እዩ?
7. ካብ ቱሉ ዲምቱ ዝሓፀረን ካብ ጉና ዝነውሐን ብራኽ ዘለዎ መን እዩ?

ኣብ ኢትዮጵያ ዝርከቡ እምባታትን ንውሓትም ብሚትርን	
ሽም ሃምባ	ብራኽ (ብሚትር)
ጉን	4200
ቱሉ ዲምቱ	4377
ራስ ዳሽን	4620
ኣቡነ ዮሴፍ	4191
ባቱ	4307
ጉና	4231

ፍልፍል:- WWW.CSA.GOV.ET

8. ንውሓት ብራኽ እምባ ራስ ዳሽን 4,620 ሜትር እንትኾን ንውሓት ብራኽ እምባ ፅበት ድማ 3,988 ሜትር እዩ። ካብ ክልቲዎም እምባታት እቲ ዝሓፀረ ብራኽ ዘለዎ መን እዩ?

9. ኣብቲ ሰደቓ ካብ ዝተውሃቡ ቁፅርታት ብቀይሕ ሕብሪ ዝተፅሓፉ መሪፅኩም ካብ ዝነኣሰ ናብ ዝዓበየ ብቐደም ሰዓብ ስርዑ።

7,455	9,990	6,844	7,550
3,624	5,844	5,291	
3,629	7,502	6,809	

10. ኣብቲ ሰደቓ ካብ ዝተውሃቡ ቁፅርታት ብፀሊም ሕብሪ ዝተፅሓፉ መሪፅኩም ካብ ዝዓበየ ናብ ዝነኣሰ ብቐደም ሰዓብ ስርዑ።

ንግደት 16

ነቲ ምስሲ ብምርኻይ ቁመት ሓገስ ኣብ ሞንጎ ክንደይ ሳንቲሜትር ከምዘኸውን ተመድዮ።

ጸብነት፦ ኣብ $817 < \Lambda < 821$ ፣ Λ ዝውክሎ ኣብ መንጎ 817 ን 821ን ዝርከቡ ቁፅርታት እዮ።

ስለዚ $\Lambda = 818$ ፣ 819 ፣ ወይ ድማ 820 ይኸውን ማለት እዩ።

መጠመዲ 24

ብሕድ ሕድ ፊደል ዝተወከሱ ቁፅርታት ዘርዚርኩም ፅሓፉ።

- 1. $484 < U < 488$ 3. $459 < \Lambda < 465$ 5. $323 < መ < 330$
- 2. $119 < U < 124$ 4. $219 < \Lambda < 225$ 6. $405 < መ < 412$

ነባሪ ኣዩርን ዝርከቡሉ ንውሓት ብሚትርን					
ክልል ነባሪ ኣዩር	ኣስሓይታ	ደጉዓ	ሓውሲ ደጉዓ	ቆላ	በረኻ
ብራኽ ብሚትር	3,300ን ልዩሊ.ሀን	ካብ 2,300 - 3,300	ካብ 1,500-2,300	ካብ 500-1,500	ካብ 0-500

7. **E**ቲ ኣብ ሳዕሲ ዘሎ ሰደቓ መሰረት ገደርኩም **E**ዚ ዝስዕብ ሰደቓ ምልሀ።

ከተማ	ብራኽ ብሚትር	ነባሪ ኣዩር
ሳምረ	1,160	ቆላ
ሑመራ	980	
ዓዲግራት	2,600	
መቐለ	2,232	

ምክንያቱ 1,160 ኣብ መንጎ 500ን 1500ን ስለዘርከብ ዩዩ።